

Goen Vader op zee was

door A.N.S.

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

„Toe dan maar,” zei Jaap, en daar gingen
ze weer, blz. 11

TOEN VADER OP ZEE WAS

DOOR

A. N.—S.

GEÏLLUSTREERD DOOR O. GEERLING

TWEEDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

I.

Er waren drie stormachtige dagen geweest met veel wind en regen, zoodat geen der badgasten van Duinzicht zich op 't strand had gewaagd. Nu vandaag scheen er een zonnetje, waardoor al de verdrietige vacantiemensen weer naar zee werden gelokt.

De ouderen zochten beschutte plekjes in de badstoelen en de kinderen gingen naar hun fort en wallen, die ze vóór den storm hadden gebouwd. Ze zagen er nattig en in mekaar gezakt uit, er was zóó niets meer aan. Er moest van voren af aan worden gebouwd.

Jaap en Liesbeth trokken er zich niets van aan, dat er zooveel vreemde menschen en kinderen op 't strand luierden en speelden. Met een ernstig gezicht ging Jaap 't duinpad af, Liesbeth aan de hand. Ze maakten een wijde bocht om de strandstoelen, ze liepen langs de fort en wallen, die weer werden opgebouwd, zonder even te blijven kijken naar dat vroolijk gespeel. Ze merkten 't niet eens, zoo waren ze vervuld van hun eigen denken.

Ze gingen 't wijde, eenzame strand op, dicht langs de zee, die nog niet stil was geworden na al 't stormrumoer van de laatste dagen. De

golven zagen donker en grijs, maar overal lagen lichte zonneplekken over de zee, waar de zon door de wolken scheen. Met een een-tonig gedruisch brandde de zee op 't strand en sloeg daar in melkweit schuim haar golven stuk.

„'t Is een heel eind, Liesbeth,” zei Jaap, „kan je zoo ver wel loopen?”

„Best hoor,” knikte Liesbeth, „ik kan zoo best loopen; maar hoe ver wil je dan wel?” —

„Ja, weet je, naar paal 5, daar heb je de mooiste schelpen en je zal eens zien, er zijn nou fijne aangekomen met den storm. Je moet alleen mooie zoeken, hoor.”

„Natuurlijk,” zei Liesbeth, „leelijke, wat heb je daar nou aan, hè Jaap, die koopt geen een. Die kan je daar bij 't badhotel wel vinden, maar wij zoeken mooie, hè Jaap?”

Ze babbelde maar door, die kleine Liesbeth, en eindelijk werd Jaap ook wat spraakzamer en begon hij haar wat van zijn plannen te vertellen. Hij vond eigenlijk, je kon zulke kleine meisjes zooveel niet zeggen, ze konden niets stil houden en dit was juist een geheim.

„Zal je niets vertellen, Liesbeth, aan niemand, ook niet aan Kees Horstman van den meester?”

Jaap had vreeslijk 't land aan Kees. Die Kees was valsch, vond hij. Kees kon soms zoo lief doen tegen Liesbeth, vooral als hij haar uit wou hooren. En dan later, dan kon hij je zoo kwaad maken.

„Zie je, Liesbeth,” deed Jaap nu heel gewichtig, „moeder is arm tegenwoordig, omdat we een klein broertje hebben gekregen en

moeder is ziek geweest. Vader is nog niet thuis gekomen van de reis en nou is 't geld haast op. Tante Janna zei, we konden best wat verdienen, als we van die roode doosjes maakten met mooie schelpen er op. Weet je niet, zoo'n doosje als bij moeder op de kast staat?"

„Och, zulke mooie?" — Want Liesbeth had dat altijd zoo heel prachtig gevonden.

„Ja zeker," zei Jaap, „zulke mooie en nog veel mooiere en dan verkoopen wij ze en dan krijgen we geld en geven dat aan moeder."

„Och, och," zuchtte Liesbeth en sloeg de dikke knuistjes in elkaar. „Moeder zal blij zijn, hè Jaap?"

„Nou," zei Jaap, „dat kan je denken."

Als je Jaap zoo aankeek, vond je dat nu niets geen jongen om schelpen te zoeken en ze dan zoet op doosjes te plakken. 'n Flinke jongen van elf jaar, gespierd, met echte, harde, vereelte jongenshanden, vuisten om aan te pakken. Hij zou al een handig knechtje zijn bij een visscher. Daar had hij ook dienst voor gedaan bij oom Gert, toen Simon, oom Gerts jongen, ziek was; maar die was nu weer beter en Jaap moest nog naar school. „Later," had oom Gert gezegd, „als Simon naar den logger gaat, dan word jij mijn knecht."

Ja, dat vond Jaap wel best, maar eigenlijk had hij grooter plannen in zijn hoofd. Hij praatte er nu liever nog niet over, maar later! En dat doosjes maken nu? Och, Jaap hield eerlijk gezegd niets van dat knoeien; zoo stil

te zitten peutenen, hè, alles begon je te kriebelen. Maar 't was voor moeder!

Jaaps vader was matroos op de groote vaart en deed nu een verre reis, heel naar Japan. Moeder was nu wel een half jaar alleen. Vader zorgde wel, dat moeder geld had en moeder werkte zelf dapper mee, ze waschte en streek heel veel voor de menschen. Maar nu was broertje gekomen en moeder telkens ziek. 't Kwam van de drukte, zei dokter. Gisteravond, toen moeder meende, dat ze sliepen, had Jaap moeder hooren bidden. Zoo precies wist hij 't niet meer, maar hij had toch gehoord, dat moeder zei: „Och Heer, help ons toch, dat wij geen gebrek hoeven te lijden, maak mij weer sterk, dat ik voor de kinderen kan werken.”

Ja, moeder had nog veel gebeden, maar dit had hij zoo goed onthouden. En moeder had gehuild, stel je voor, huilen, dat zag Jaap moeder nooit doen. „Mijn dappere vrouw,” zei vader altijd.

Toen begreep Jaap, dat moeder in nood was; hij was daar al oud genoeg voor en hij dacht, hij dacht, tot hij in slaap viel. Den volgenden morgen, toen hij wakker werd, wist hij wat hij zou gaan doen. Bij 't boterhameten, toen moeder hem en Liesbeth zoo vriendelijk toeknikte, dacht Jaap: „Ik heb 't zeker gedroomd,” maar toch, neen, hij wist wel beter. Zoo vlug hij kon, deed hij zijn morgenwerkjes voor moeder en toen hij beloofde met Liesbeth te spelen, mochten ze samen naar 't strand. Maar ze gingen niet dadelijk naar 't strand, eerst

klommen ze 't duinpad op naar 't badhotel, waar tante Janna diende. Want dat had Jaap bedacht, tante Janna, die moest raad schaffen, die wist zooveel te bedenken. 't Was een toer geweest, maar eindelijk had ze iets gevonden. Dat was 't plan van die roode doosjes met de schelpen.

„Niets zeggen, hoor,” had tante Janna gezegd. „Jullie gaat mooie schelpjes zoeken, de mooiste die je kunt vinden, je weet wel, van die mooie rose en die witte met blauwe en groene streepjes en van die kleine kinkhorentjes. 't Zal fijn worden, jongens, en nu marsch, hoor, ik heb 't heel druk. Vanavond kom ik bij moeder. Dag!”

En daarom liepen ze nu samen zoo heel ver 't strand op. De zon ging 't hoe langer hoe meer winnen van de wolken en lichtte over strand en zee met warmen goudglans. Wat een eindeloos strand was 't, zoo wijd, zoo wijd, en daar gingen nu die twee kinderen, twee donkere figuurtjes op al dat gele zand.

„Zie je, Liesbeth, daar heb je een zwart streepje, dat is paal vijf.”

„Hè,” zei Liesbeth, „Jaap, 't is nog zoo'n eind en m'n klomp doet zoo zeer en hier liggen al zoo'n heeleboel schelpen.”

Ze keek Jaap vleiend aan, maar Jaap trapte verachtelijk over die schelpen en zei: „Bah, zijn dat nou mooie, die kunnen we niet gebruiken. 't Zouden fijne doosjes worden.”

Liesbeth keek verdrietig.

„Kom, dan zal Jaap Liesbeth een eindje

dragen op zijn rug." Hij kreeg medelijden, toen hij haar warme gezichtje zag. Hij zat al op zijn hurken en de kleine, dikke Liesbeth klauterde op zijn rug.

„Weg paard," lachte ze, trok Jaap aan z'n ooren en kneep hem in z'n hals. 't Paard steigerde hoog op en liep dan weg, — eerst met wilde sprongen, dan in een draf, eindelijk sjok, sjok, al langzamer en hijgend, want 't was een vrachtje, zelfs voor den sterken Jaap. Maar ze kwamen op 't verlangde plekje.

„Daar ga je, hoor," riep Jaap en liet Liesbeth in 't zand zakken tegen een duin. 't Stränd was daar smal en de duinen stonden dicht aan zee. Jaap lag languit achterover in 't zand, de armen wijduit — hè, hè, wat lag hij fijn. Een heerlijke wind blies langs zijn verhitte wangen; de wind was zoo koel, kwam waaien ver over de wijde Noordzee en rook zoo zilt. Groote kokmeeuwen vlogen op van 't strand in wijde kringen, vlogen hoog tegen den wind in en keerden dan terug, lieten zich zeilen laag langs 't water, stonden met een schokje weer op 't strand en begonnen dan van voren af aan hun spelletje.

Jaap zag de rookpluim van een stoomboot aan den verren horizon.

„Naar Hamburg," dacht hij, „als ik daar eens voer," en hij zag zichzelf als matroos net als vader, maar zooals vader wou hij toch niet blijven, hij zou leeren, leeren...., hij moest ook zoo'n diploma hebben, zoo'n aardig boekje met groene banden dichtgestrikt. Jaap Bloemers

geslaagd voor derden stuurman —, wacht maar; — „hier moeder, daar heb je een derden stuurman, wat zeg je er van?”

„Maar Jaap, moet je nu zoo ver weg?”

„Ja moeder, ik ga in Indië varen, 't is prachtig, ik verdien wel negentig gulden in de maand, wat zeg je? Vader kan wel thuis komen, en dan tweede stuurman, eerste stu.... au, mijn hoofd!”

Jaap sloeg met zijn armen om zich heen; boven op zijn hoofd zat Liesbeth en bracht zooveel zand mee; Jaap proestte en schudde!

Ze was stil op 't duin geklommen en toen naar beneden gegleden, boven op Jaap. Nu rolden ze samen door 't zand en uit was 't met Jaap's droomen.

't Was ook maar goed, Jaap herinnerde zich met schrik hoe lang ze al van huis waren. Als moeder hem eens noodig had!

„Nu vlug aan 't zoeken, Liesbeth. Hier leg ik mijn zakdoek.”

De roode zakdoek werd uitgespreid, op al de hoeken een steentje. Zoo, daar konden ze hun voorraad in doen. Liesbeth zocht en liep met ieder schelpje naar Jaap. „Is dat goed, Jaap, — is dit niet mooi, Jaap, — o, kijk toch 's, dit is zoo prachtig,” maar Jaap keek niet meer op of bromde maar „ja, ja,” — en zocht met grooten ijver om den verloren tijd in te halen.

De golven hadden gul aangespoeld en 't was niet moeilijk om een mooien, rijken buit te vinden.

„Nu is er wel genoeg, hoor!” — De zakdoek

werd dichtgeknoopt, een dikke buidel was 't.

„Dat moest eens geld zijn,” zei Jaap. „Maar,” dacht hij, „'t is nog geen geld, maar wie weet, wat we er voor krijgen.”

't Was een eind om terug te loopen. Je moest eens zien, wat een klein huisje 't badhotel leek en van de menschen was bijna niets te zien. 't Kon Jaap niet schelen, wel neen, hij kon wel veel verder loopen, maar Liesbeth! Een beetje wanhopig keek hij haar aan, maar Liesbeth had er geen erg in. Druk babbelend pakte ze Jaap's hand en ze begonnen hun terugtocht.

„O Jaap, wat aardige vogeltjes, kijk toch, kijk toch,” riep Liesbeth opgewonden en ze liet zijn hand los, er hard heen loopend.

„Ja, dat kan je net denken,” lachte Jaap.

Voor ze er bij was, wipten ze vlug op van den grond, vlogen in een dichten zwerm laag over 't water en zetten zich een eindje verder weer op 't strand.

„'t Zijn pleviertjes,” zei Jaap, „kom, we gaan ze vangen, maar je moet niet zoo hard loopen, dan worden ze bang. We stappen maar gewoon door.”

Hé ja, dat was aardig, daar liepen de pleviertjes weer een eindje voor hen uit. Hun fijne pootjes gingen zoo snel, je kon de bewegingen niet volgen van die ranke, grappige vogeltjes. En telkens als de kinderen dicht bij hen waren, vlogen ze weer op en voor hen uit, tot ze eindelijk dicht bij de eerste badgasten kwamen. Toen vlogen de vogeltjes

schuw terug, met een wijden boog om de kinderen heen en zetten zich een eind achter hen neer.

Gelukkig was de weg nu al voor een groot deel afgelegd. „Ik ben zoo moe,” Liesbeth voelde 't nu ineens, „toe Japie, laat me nog 's op je rug.”

„Toe dan maar,” zei Jaap, en daar gingen ze weer.

't Duinpad op, dat was een klim met zoo'n vrachtje op je rug, maar nu waren ze ook bij moeders huisje, dat achter tegen 't duin lag.

„Moeder, moeder, dààg,” schreeuwde Liesbeth van haar hooge zitje af, toen Jaap door 't venster keek om te zien of moeder al wachtte.

De tafel stond gedekt en moeder zat in haar stoel met klein broertje op den schoot, die erg huilde. Even keek ze op en knikte. Jaap's geweten klopte een beetje onrustig, zoo lang ook weggebleven.

„O Jaap,” zei moeder, „waar bleef je toch?” Ze keek zoo moe en verdrietig. „Ik heb al zoo lang naar je uitgekeken en broertje was zoo lastig, ik kon niets doen.”

„Stil maar, moeder,” zei Jaap, „toe wees maar niet boos, we konden heusch niet gauwer, — sst, Liesbeth, niets zeggen!”

't Kleine ding was 't geheim vergeten en wou alles gaan vertellen. Moeder lachte, keek naar Jaap's vuurroode gezicht en Liesbeth's schitterende oogen, „wat hebben jullie toch, als je maar geen ondeugende dingen hebt gedaan.”

„O nee, heusch niet, moeder, maar u mag 't niet weten.”

„Goed dan, jongen, maar neem broertje eens even. Voorzichtig, voorzichtig, zoo'n klein kereltje, hier heb je een stoof, — nu zal ik 't eten op tafel zetten.”

Jaap hield z'n knieën stijf tegen mekaar, zijn rechterarm om broertje heen en begon zacht heen en weer te wiegen. Even vond de kleine baas dat aardig, maar trok dan een erg lipje en begon weer hard te schreeuwen.

„Gaaf dat niet mooi genoeg,” zei Jaap, „kom, dan maar wat anders.”

Nu bewoog hij zijn beenen vlug op en neer, broertje schokte mee en Jaap zong: „Hobbeldehop, hobbeldehop, broertje rijdt nu in galop.”

Ha, dat was grappig, Liesbeth zong ook mee en broertje bleef schreeuwen, schreeuwen!

Gelukkig, dat moeder klaar was en 't kleine kereltje op haar schoot nam.

„Arm broertje,” suste ze, „zoo'n wilde Jaap, wees maar stil,” en ze wiegde hem zoo zacht tot hij stil werd. Met groote oogen keek hij maar en moeder knikte en lachte en vleide. „Kijk Jaap,” zei ze op eens verrukt, „nu lacht hij ook,” maar toen Jaap en Liesbeth opsprongen, was 't lachje vergleden en ze zagen niets. Misschien kon moeder dat ook maar alleen zien, broertje was nog zoo heel klein. Na een oogenblik dommelde hij in, toen konden ze rustig eten.

Toen 't avond werd, kwam tante Janna.

't Was zeven uur en eigenlijk had Liesbeth

naar bed gemoeten, maar ze had zoo gesmeekt om nog te wachten op tante en nu stonden de kinderen buiten naar haar uit te zien.

Tante kwam met een geheimzinnig pak onder den arm. „Zoo, jongens, daar ben ik.”

„Wat heb je daar,” schreeuwde Liesbeth, „zijn de doosjes al klaar?”

„Stil dan, moeder hoort 't,” bromde Jaap.

„Maar hoe moet 't, moeder merkt 't immers toch,” zei hij ineens, daaraan had hij nog niet gedacht.

Tante Janna lachte slim. „Wacht maar, geduld, baasje, we zullen 't wel in orde maken. Moeder hoeft immers niet te weten, dat we ze verkoopen, we zeggen maar dat we eens wat doosjes willen maken.”

„Prachtig,” knikte Jaap en ze gingen 't huisje binnen.

„Zoo Geurtje,” zei Janna met haar vroolijke stem, „hoe gaat 't met je. Arm mensch, wat zie je er moe uit.”

„Ja, ik ben erg moe, en Janna,” fluisterde moeder, „ik moet toch zoo noodig aan m'n werk. Er zijn zooveel uitgaven en 't geld!”

Moeder wou niet, dat de kinderen haar zorgen zouden kennen en daarom sprak ze zacht, maar Jaap begreep 't toch, na wat hij gisteravond had gehoord.

O, als hun plannetje toch eens lukte, ja als!

Liesbeth peuterde aan 't groote pak, dat tante op tafel had gelegd. „Afblijven, hoor,” dreigde tante, „anders stop ik je in bed.”

„O ja,” zei moeder opeens, „natuurlijk, 't is

tijd, Liesbeth," maar gelukkig kwam tante tusschenbeide.

„Stel je voor, nu naar bed. Hoor eens, Geurtje, ik heb den kinderen beloofd ze te leeren doosjesplakken, je weet wel, wij deden 't vroeger ook, dan hebben ze wat te doen." Ze knipoogde ondeugend tegen Jaap en Liesbeth. Meer zeiden ze niet, maar....

Tante Janna pakte uit, maar er zat meer in 't pak dan de benooidgheden voor de doosjes alleen.

„Hier Geurt, voor jou, en je eet ze allemaal op en je geeft niets aan die dikke stevige ondeugden. Een doosje met twaalf eieren — 't zal je goeddoen. En nu heb ik een plannetje."

Die gezellige tante Janna, ze zat altijd vol plannetjes.

„Jij gaat vanavond vroeg naar bed, Liesbeth blijft nog een uurtje op. Jaap houdt me gezelschap tot ik weg ga en dan sluit hij de deur en we zorgen, dat alles in orde is."

„O nee," zei moeder, „dat ging niet, er was zooveel te stoppen en broertje moest geholpen en...."

Maar er was geen praten tegen, moeder lag na een half uurtje lekker in de bedsteê en tante Janna zat met de kinderen aan de tafel.

„k Moet nog even broertje bekijken," zei tante Janna en liep voorzichtig naar de oude schommelwieg.

„O Geurt, wat is 't een schat van 'n jongen hè, wat zal Sam trotsch zijn. 't Wordt een echte kerel!"

Moeder glimlachte gelukkig, „ja, wat zou vader blij zijn, maar die zorgen,” en ze zuchtte.

Vermoeid sloot ze de oogen en vertelde nog eens stil al haar bezwaren aan God.

Aan de tafel ging 't gezellig toe. „Ik had al twee doosjes klaar,” zei tante, „er hoeven alleen nog maar schelpjes opgeplakt, kijk net als op dit doosje van moeder, zoo zullen we 't doen. Hier staat de lijm, hier is 't kwastje, Jaap, waar zijn de schelpen?”

Ze kwamen uit een verborgen hoekje.

„Prachtig; — Liesbeth, jij zoekt al die mooie rose en blauwe schelpjes uit en Jaap plakt ze op in mooie figuren, ik zal je wat helpen en onderhand nieuwe doosjes maken.”

Ze werkten, ze werkten en tante Janna hielp en plakte, deed van alles tegelijk. Niemand zei meer iets, zoo spanden ze zich in. Jaap vergat heelemaal, dat hij niet van die werkjes hield.

Toen moeder de oogen weer opende, zag ze daar bij de tafel zoo'n aardig schilderijtje. Ze voelde zich ineens beschaamd. God had haar zoo'n gelukkig gezin gegeven, zou ze zich nu door wat zorgen laten verslaan? Hij was toch machtig genoeg om haar te helpen.

„Hoor eens,” zei moeder, „jullie bent zoo stil, je mag wel praten, dat hindert mij niet. Wil jullie nog eens zingen dat mooie gezangvers, dat Jaap op school leerde?”

„Beveel gerust uw wegen,” bedoelt u dat, moeder?”

Moeder knikte.

Toen zetten de kinderstemmen in, niet te luid voor broertje, en tante deed ook mee:

„Beveel gerust uw wegen,
Al wat u 't harte deert.” —

Jaap voelde 't zoo'n beetje vreemd kriebelen tegen z'n keel, hij begreep wel waarom moeder dit koos. Hij kreeg een kleur van inspanning om toch gewoon mee te zingen. Hij hield er niet erg van om zijn gevoel te toonen, hij zou zich schamen, als iemand het merkte. Maar hij wou 't zichzelf wel bekennen, 't was een erg mooi vers. En uit volle borst zong hij:

„Zal ook wel wegen vinden,
Waarlangs uw voet kan gaan”. —

't Was al haast tien uur, toen tante Janna 't huisje bij 't duin verliet. Jaap had achter haar de deur gesloten en kroop toen gauw in zijn bedstee.

Nu was 't doodstil in 't kamertje en je hoorde duidelijk boven de stilte van den avond het branden en ruischen van de golven op 't strand. In de schemering van 't theelichtje, dat 's nachts bleef branden, kon men vaag zien den omtrek van vijf donkere doosjes op de kast met allerlei lichte vlekjes er op.

II.

Den volgenden morgen was 't al vroeg woelig in 't kleine huisje. Gelukkig, dat moeder zoo heerlijk had geslapen en werkelijk wat was uitgerust na zoo'n langen nacht.

Het ontbijt was op en Jaap wou heel graag naar buiten gaan, maar er was nog geen denken aan.

„Jaap, hak eens gauw wat houtjes,” zei moeder en Jaap ging naar buiten om houtjes te hakken, dat was immers altijd zijn werk. Hij hakte ijverig en had gauw een stapeltje klaar liggen, wel niet zooveel als gewoonlijk, maar moeder zou er wel genoeg aan hebben.

Liesbeth stond bij hem en vroeg telkens: „Gaan we nou haast, Jaap, gaan we nou die mooie doosjes verkoopen? Moeder mag 't niet weten, hè Jaap?” en ze praatte zoo hard, dat moeder 't zeker zou hooren.

„Stil dan toch,” zei Jaap ongeduldig, „hou nou je mond, hoor Liesbeth, moeder hoort 't stellig.” De houtjes lagen in den turfbak. Jaap stak zijn arm al uit om de pet te grijpen; moeder zag 't niet en zei: „Nu put je eens even die tobbe, die bij den put staat, vol water. Voorzichtig, dat Liesbeth er niet bij komt.”

O, o, nu dit weer, maar Jaap pruttelde niet, want moeder kon heel streng zijn en misschien moest hij dan nog langer thuis blijven.

„Plomp,” ging 't emmertje aanhoudend, dook

in den put en kwam weer boven, wel zesmaal achter elkaar, toen was 't klaar.

„Toe nou, Jaap,” dreinde Liesbeth, „ga nou mee.”

Ja, Liesbeth had mooi praten, zoo'n klein ding had niets te doen.

„Moeder, mogen we naar tante Janna gaan om haar de doosjes te brengen?”

„Heeft dat nu zoo'n haast, jongen?”

„Ja heusch, moeder, ze heeft 't zoo gevraagd, weet u dat niet meer?” vroeg Jaap.

„Zijn de houtjes gehakt? — Is de tobbe vol? — Nu, ga dan maar even, maar niet te lang, hoor, kom voor twaalven terug, dan kun je nog....”

„Ja moeder, ja moeder,” knikte Jaap haastig.

„Mag ik dat kleine mandje even meenemen, waar u strijkgoed in draagt?”

„Nou,” zei moeder bedenkelijk, „zal je 't niet vuil maken?”

Jaap stond al bij de kast, haalde voorzichtig de doosjes er af en legde ze in 't mandje. „Kijk eens, wat zijn ze mooi geworden.”

„Ja, 't is een pracht,” zei moeder en sloeg de handen in mekaar; „hebben jullie dat met tante Janna gedaan? Maar wat moet ze toch met al die doosjes?”

„Och niets,” zei Jaap zoo onverschillig mogelijk, maar kleurde een beetje. „Kom Liesbeth,” en trok haar mee.

Ze streelde zacht de schatten in 't mandje en was weg in bewondering.

„Dag moeder, dàg,” haastig deed Jaap de

deur van 't huisje dicht, maar niet zoo haastig of hij hoorde nog juist, dat broertje ging schreeuwen.

„O wee, o wee, zou moeder hem nog roepen?”

„Loop dan toch, Liesbeth, kom, loop dan toch,” en ze liepen, ze liepen tot ze buiten 't bereik waren van moeders stem.

't Was haast een bange droom geweest, dat je nooit klaar kwam. Hè, hè, ze stonden even stil om op adem te komen en toen gingen ze naar 't badhotel boven op 't duin.

„Tante Janna, tante Janna, hier zijn wij,” en twee gezichtjes vol spannende verwachting keken haar aan. „Wat moeten we nu doen?”

„O, ze zijn prachtig,” zei tante Janna nu ook, naar de doosjes kijkende, die daar lagen als kostbare kistjes in hun vuurroode kleur met glanzende schelpjes beplakt. De zon scheen in 't mandje en maakte ze nog veel schitterender.

Tante Janna kwam zelf ook onder den indruk van de kleurenpracht en zei: „Je kunt wel een kwartje voor 't stuk vragen, hoor.”

„Ja,” zei Jaap opgewonden, „en als we ze dan allemaal verkoopen, dat is vijf kwartjes voor moeder.”

„Vijf kwartjes,” ging tante Janna voort, „en vanavond plakken we weer, — en nu naar 't strand, want daar zijn de menschen allemaal. Denk er aan, een kwartje!”

„Naar 't strand met de doosjes en een kwartje vragen,” zei Jaap nog werktuiglijk.

Toen sloeg hem de schrik om 't hart en be-

greep hij eerst recht wat hij ging doen. Hij had maar al gedacht aan 't geld, dat hij zou krijgen en aan moeders verraste gezicht, maar nu vond hij 't ineens zoo'n raar werkje.

„Doosjes verkoopen, geld vragen; 't was toch geen bedelen? Nee, 't was geen bedelen, je gaf zoo'n doosje voor 't geld, maar was 't nu wel werk voor groote jongens; bah zoo flauw, goed voor meisjes. Zou hij Liesbeth er op afsturen?” — Heel even kwam hij in de verzoeking 't te doen, „zou hij?”

„Nee hoor, dat was nog flauwer, zoo'n klein meisje, dat ging niet. O, was hij maar op zee, ja, daar in de verte, daar ging weer zoo'n groote boot,” en brandend van verlangen keek Jaap de meeuwen na, die in groote bogen vlogen naar den horizon, waar de boot was. „En als hij stuurman werd, moesten ze eens weten, die heeft vroeger doosjes loopen verkoopen langs 't strand....”

„Jaap, toe nou,” klaagde Liesbeth, „waarom sta je stil?”

Hij schrok op. „Ja, waarom stond hij stil? Om laf terug te gaan en moeder dan?”

Toen dacht hij ineens aan 't versje van gisteravond: „Beveel gerust uw wegen.”

„Dat had moeder zoo mooi gevonden en als God hem nu eens hielp, dat hij alles verkocht?”

„Ja, ja Liesbeth, daar gaan we,” zei Jaap met een vastberaden gezicht.

Een oude heer stond dicht bij hen en zonder zichzelf nog verder tijd te gunnen om na te denken, hield Jaap hem z'n mandje voor, tikte

beleefd aan de pet en zei: „Wilt u misschien ook zoo'n mooi doosje van me koopen, meneer?”

„Hè, — wat, — wat moet je,” zei de oude heer barsch en keek eens in 't mandje. „Ach, wel nee jongen, wat moet ik met die prullen doen?” —

Jaap had zich al afgewend.

„'n Stoute man, hè Jaap,” zei Liesbeth, „'n booze meneer, hij bromt zoo raar.”

„Ja, 'n booze meneer,” dat dacht Jaap ook, maar zoo'n sukkel was hij toch niet, dat hij nu zijn moed verloren had.

„Och, we zijn dom, Liesje, wie verkoopt er nou doosjes aan 'n ouden meneer, die doet er immers niets mee. We zullen beter uitkijken.”

„Ja,” schaterde Liesbeth, „hij doet er immers niets mee.” —

Maar toch, na zoo'n weigering, je durfde zoo goed niet meer te vragen. Kijk, daar in dien zandkuil speelden die aardige meisjes weer met de roode jurkjes aan. Voor die meisjes zouden de doosjes prachtig zijn. Vier kinderen speelden er, drie met roode jurkjes aan, dat waren zeker zusjes en dan een in 'n matrozenpak, dat zou wel een vriendinnetje zijn. Er zat een dame in een badstoel bij te lezen, zeker de moeder. Stel je voor, nu moest zoo'n dame eens zeggen: ik koop voor al mijn meisjes zoo'n mooi doosje van je, dat zou drie kwartjes worden, hè drie kwartjes! Jaap zuchtte bij 't idee. Hij moest zijn kans probeeren.

Nog eens drentelde hij langs den zandkuil

en juist toen hij naar de dame in den strandstoel wilde stappen, zag hem een der roode jurkjes.

„Kijk toch, wat heeft die jongen daar,” en meteen gooide ze haar schopje neer en liep op hem toe. De andere meisjes volgden haar en al gauw stonden ze nu met begeerige oogen te kijken in 't mandje van Jaap.

Liesbeth werd wat verlegen en kroop weg achter haar broer, maar in Jaap ontwaakte nu de koopman, begeerig om goede zaken te doen.

Heel gedienschtig hield hij zijn mandje laag, opdat de kinderen er in konden zien.

„O, wat prachtige doosjes, mama, kijk toch eens, 't is zoo mooi,” en met haar bruinverbrande vingertjes betastten ze voorzichtig de teere schelpjes, die zoo heerlijk glansden op 't roode papier.

„Hoe duur zijn ze wel?” vroeg 't oudste roode jurkje heel gewichtig.

„Een kwartje,” zei Jaap en keek een beetje verlegen, bang, dat 't soms heel duur zou zijn.

„Ik vraag of ik er een mag koopen,” zei 't matrozenjurkje en weg vloog ze 't strand op.

Daar stond nu ook de dame uit den badstoel op en kwam lachend op 't groepje kinderen toe.

„Wat is er toch wel voor moois,” vroeg ze vroolijk en toen Jaap haar 't mandje voorhield, „o, maar die zijn alleraardigst, heb je die zelf gemaakt?”

„Ja mevrouw,” zei Jaap beleefd, „tante Janna en ik hebben ze gister gemaakt.”

„Wel, Janna uit 't hotel, is dat je tante?”

Jaap knikte.

„Dan heb je een aardige tante, jongen, en jullie zijn knap hoor.”

„Ik heb ook meegedaan, hè Jaap,” zei Liesbeth, nu met een grappig gezichtje om hem heen glurend.

„Mama,” zei 't kleinste meisje, „hoor 's”, en trok haar moeder een beetje ter zij.

„Wat,” zei de moeder, „voor jullie alle drie zoo'n doosje koopen?”

„Hè ja, doet u 't, ze zijn zoo beelderig.”

„Ja, maar ze zijn duur,” zei de moeder.

„Ach mama, één kwartje. Toe, doet u 't nou voor dezen keer.” „Omdat papa jarig is,” zei de oudste slim.

De dame lachte.

Jaap keek haar gespannen aan. „Zou ze 't doen?”

„Is 't heusch,” zei de moeder tegen hem, „kosten ze één kwartje, dat is niet duur voor zooveel werk. Wel, komaan dan.”

Met een gillette van plezier zochten nu de roode jurkjes ieder een mooi schelpendoosje uit en Jaap voelde in zijn hand drie kwartjes.

Daar kwam 't matrozenjurkje langzaam aan en keek niets vroolijk. De andere kinderen hielden haar doosjes in de hoogte, „wij hebben er ieder één.”

„Ik mag niet,” zei ze, en ze keek zoo teleurgesteld.

Jaap hoorde 't en keerde zich om, om verder te gaan.

„t Was wel jammer, maar drie doosjes, dat was toch al prachtig.”

„Liesbeth,” zei hij, „nu heeft Jaap al drie kwartjes voor moeder.”

Hij hoorde zich roepen en keek om, de dame wenkte hem terug te komen en 't matrozenjurkje kwam blij naar hem toe en zei vroolijk: „Ik mag er ook een.”

„Kijk eens,” zei de dame, „nu krijg je een gulden, geef mij de drie kwartjes maar terug.”

Vol verbazing keek Jaap z'n gulden maar aan, tot de dame lachend zei: „Wel jongen, is de gulden niet goed?”

„O,” zei Jaap verrukt, „'t is toch zoo veel.”

De dame knikte vriendelijk en zei: „Eerlijk verdiend, hoor jongen, je brengt 'm toch bij moeder?”

„Nou, of ik,” zei Jaap, vergat te groeten en trok toen Liesbeth met zich mee naar een stil plekje tegen een duin, waar ze rustig hun geluk konden overdenken.

„Liesje, Liesje,” lachte hij jolig, „wat zeg je er van, zoo maar, in één oogenblikje, en een heelen gulden verdiend.”

„Een heelen gulden,” zei Liesbeth.

„Ja, ja,” knikte Jaap en om 't haar nog beter te doen begrijpen, „honderd centen!”

„Och, wat 'n boel,” riep 't kleine ding, „honderd centen!”

Jaap wreef den gulden maar over z'n knie, hij werd al gladder en gladder. „Nu nog één doosje —, ze konden haast wel naar huis gaan, maar nee, eerst nog . . .”

„Ha, ha, dat is fijn,” hoorde Jaap ineens achter zich roepen en voor hij tijd had om op te springen, zag hij een jongen er hard van door gaan met zijn laatste doosje. 't Mandje had een beetje van hen afgestaan en de jongen was zeker stilletjes achter hun rug aan komen sluipen.

Jaap smeed z'n gulden in Liesbeth's schortje, „Houd 'm goed, Liesbeth,” en vloog achter den roover aan. Natuurlijk, die flauwe plaaggeest weer, Kees Horstman van den meester.

„Hier, jou gemeene dief, geef op of ik zal je!”

Maar Kees had een grooten voorsprong en stond nu boven op een duin te sarren: „Och, wat lieve doosjes; wel, wel, Japie is nou doosjesventer!”

Kees gilte van 't lachen, hield 't doosje omhoog en riep nog eens: „Doosjesventer!”

Maar toen was 't hem ook geraden beenen te maken, want dat woord doosjesventer maakte Jaap zoo verwoed, hij vloog als een kat tegen 't duin op, schopte z'n klompen uit om daar geen last van te hebben en nu begon een dolle wedloop door de duinen.

Geen van de beide jongens zei meer iets, want ze hadden hun adem noodig voor 't vliegend klimmen en dalen en springen van de duinen. Daar was een vlakketje en dat was in Jaap's voordeel, want hij won nu voortdurend op Kees.

Kees was bang, hij kende Jaap's vuisten, ze raakten hard en toen hij merkte, dat Jaap hem ging inhalen, gooide hij 't doosje achter

zich, maar niet, voor hij 't nog even met z'n handen knoeide, zoodat hij iets hoorde kraken en scheuren. Hij had hoop, dat Jaap nu wel bij 't doosje zou blijven staan en dan was hij gered.

Maar wat gaf Jaap nu om 't doosje; hij moest dien Kees onder z'n vuisten hebben; „doosjesventer!” — Kees holde weer een duin op, maar Jaap vloog nu vlak achter hem aan en toen Kees naar beneden wou springen, kreeg Jaap juist zijn been te pakken en trok hem neer, zoodat hij tegen den grond smakte.

„Zoo,” hijgde Jaap, over hem heen kruipend, „jou leelijke dief, wat moet je nou nog, wat heb je nog te zeggen,” en begon hem te ranselen.

Maar Kees bleef ook niet stil liggen, hij wrong en draaide zich onder zijn aanvaller, tot hij op z'n rug lag. Dan gelukte 't hem zijn armen om Jaap heen te slaan. Daar rolden de jongens om en om, konden 't niet meer houden boven op 't steile duin en buitelden naar beneden de helling af. Ze moesten elkaar loslaten en kwamen vrij versuft in een zandkuil terecht, waar een paar heeren lagen te lezen en zich lekker lieten stoven door de warme zomerzon.

Ze hadden de vechtende jongens al een tijdje gadeslagen zonder zich in 't gevecht te mengen.

Jaap was weer overeind voor Kees op kon krabbelen en wilde zijn vuistgevecht voortzetten, want hij was nog niet voldaan. Maar nu vond een van de heeren 't genoeg.

„Hela jongen,” riep hij, „nou kan 't wel toe,” en toen Jaap niet luisterde, sprong hij op en trok hem achteruit.

„Sta op, jongen,” zei hij tegen Kees, „en maak, dat je weg komt!”

Kees liet zich dit niet voor de tweede maal zeggen en verdween.

„Ziezoo, jonge leeuw,” zei de mijnheer lachend, „kan ik je nu veilig laten gaan?”

„Doosjesventer,” hoorde Jaap nog van heel ver roepen en hij werd vuurrood. 't Was of hij er nog eens achteraan wou gaan. „Ja, dat zou ik nu maar laten,” lachten de heeren, „je kunt wel tevreden zijn, je hebt hem eerlijk z'n deel gegeven. Komaan, ruk nu maar uit,” zei de heer, die nog op den grond lag, „en laat ons met rust.”

Jaap ging, maar hoorde nog zeggen: „Wat kunnen die jongens toch lekker vechten, ja, dat is de kortste en beste manier om je recht te verschaffen.”

Die laatste woorden klonken in hem na, — de kortste en beste manier om je recht te verschaffen. „Ja,” dacht hij, „ik heb 'm lekker geraakt,” en hij voelde zich wel voldaan. „Toch gek, dat zoo'n groote meneer dat ook de beste manier vond. Dat zou moeder niet zeggen; moeder kwam altijd met den bijbel en dan had je nooit gelijk bij zulke dingen. Kijk, daar lag 't doosje, 't dekseltje hing er bij, bah, zoo'n flauwerd!” 't Ging nog eens in Jaap koken; voorzichtig stak hij 't dingetje tusschen z'n blouse, ze zouden 't nog wel kunnen maken.

Nu herinnerde hij zich ook weer blij den gulden, dat was toch fijn. En Liesbeth dan, waar was Liesbeth, moest ze den gulden eens hebben verloren!

„Lies, Lies, Liesbeth!” schreeuwde hij met beide handen aan z'n mond.

Toen hij 't laatste duin voor 't strand overklom, zag hij haar daar nog geduldigjes zitten, de handjes in haar schort gerold en 't mandje naast zich.

„Kom dan,” wenkte hij ongeduldig, maar ze knikte vastberaden, dat ze niet kwam.

„Waarom ga je niet mee, de gulden is toch niet weg?” vroeg Jaap boos, toen hij bij haar stond.

„Kijk,” zei ze toen, „ik heb hem stijf vast,” en ze wikkelde haar handjes uit den boezelaar en gaf met een zucht van verlichting den warmen gulden aan Jaap.

„Anders kwam die stoute Kees, hè Jaap, en hij mag den gulden niet hebben; is voor moeder, hè Jaap?”

„Ja, ja,” lachte Jaap nu weer vergenoegd, „kom, we gaan naar huis, die Kees heeft 't andere doosje stuk gemaakt, dat moeten we weer plakken. Maar 't is niets, 't kan best weer gemaakt.”

„Wat riep die Kees toch, „doosjesvent?” vroeg Liesje heel onschuldig.

Jaap's gezicht betrok, stel je voor, dat de andere jongens 't hem na gingen roepen. „Dat mag Liesbeth nooit weer zeggen, hoor, 't is 'n heel leelijk woord.”

„Nee,” zei Liesbeth en keek heel bedenkelijk, maar recht begrijpen deed ze 't niet. —

„Moeder, doe nu je oogen dicht en je hand open,” zeiden de kinderen toen ze thuiskwamen.

„Wat moet dat,” vroeg moeder een beetje verstrooid, „broertje wacht op me.”

„Nee moeder,” deed Jaap opgewonden, „heusch, doe 't nu.”

Moeder keek hem in de schitterende oogen en zag, dat er iets bizonders was. Gewillig sloot ze de oogen en stak haar hand uit. Toen legde Jaap er den gulden in, maar hield er zijn eigen hand over heen.

„Raad nu,” kommandeerde hij.

„Ja raad nu, raad nu,” echode vroolijk de kleine Liesbeth.

„Een chocolaadje,” meende moeder.

„Wel nee,” deed Jaap verachtelijk.

„Een halve stuiver dan?”

„Ook niet, kijk u dan maar,” want hij hield 't niet meer uit.

En moeder zag daar dien kostbaren gulden blinken.

„Maar jongen, maar kinders toch, hoe kom je er aan?” vroeg ze verbaasd.

„Dien hebben wij echt verdiend,” zei Jaap heel gewichtig en trotsch nu. En toen moeder hem bleef aankijken zonder begrijpen, ja, toen kwam het verhaal.

„Daar moet ik even bij gaan zitten,” zei moeder en nam broertje uit de wieg, opdat hij onderhand rustig zou zijn. „Vertel 't nu nog eens,” en Jaap vertelde en Liesbeth ver-

telde en moeder straalde, niet omdat ze door dien gulden ineens uit de zorg was gered, maar 't deed haar zoo goed, dat haar jongen zoo helpen wilde nu vader weg was.

„Maar,” vroeg moeder aan Jaap, toen Liesbeth buiten speelde en hij nog bij haar zat, „hoe wist je, mijn jongen, dat ik op 't oogenblik in zorg ben en graag weer wat zou verdienen?”

Jaap kleurde; zou hij 't zeggen, was 't niet te gek?

„Moeder, ik hoorde u van de week op een avond bidden en toen wou ik zoo graag meehelpen. En is 't niet, moeder, dit helpt u toch?”

De tranen sprongen in moeders oogen. 't Was of God haar wou laten zien, hoe Hij haar kon helpen op alle manieren.

„'t Is net als in dat mooie gezang, Jaap. — Zal ook wel wegen vinden, waarlangs uw voet kan gaan.”

„Ja,” knikte Jaap, maar durfde verder niet te zeggen dat hij 't ook al had gedacht.

„Moeder, de post,” sprong hij op.

Moeders hart klopte hoog. Zou 't daar zijn, bericht van haar man? Anders kwam hij zoo zelden, de post.

„Een brief van vader, van vader, o moeder kijk 's, zoo'n dikke. Hier moeder,” want Jaap wist wel hoe 't ging, schoof vaders leunstoel aan, want voor zoo'n brief, daar ging moeder altijd eens heerlijk voor zitten.

„Jaap, maak jij den brief voor me open, ik kan 't niet, m'n handen beven zoo.”

„Gek,” dacht Jaap, „om daarvan te beven. 't Was toch fijn.”

Maar moeder ook, ze had zoo lang gewacht, toen broertje geboren was, had ze al naar bericht uitgezien en hoe lang was dat niet geleden?

„Moeder, wat schrijft vader toch?” vroeg Jaap telkens ongeduldig, „wanneer komt hij?”

Maar moeder luisterde niet en las maar met een blij gezicht. Jaap peuterde den postzegel van de envelop, „wat stond er op? Suez —, hè Suez, wanneer zou hij daar varen?”

„Jaap, vader komt gauw, hij zegt, als je dezen brief krijgt, dan kom ik ook al heel gauw; — o jongen, wat heerlijk!”

En moeder leunde haar hoofd op haar hand en keek naar buiten en zag de duinen met de gele helm stralen in den zonneschijn, zooals ze 't in geen dagen had gezien. Wat was God goed voor haar en hoe maakte Hij al haar zorgen beschaamd. —

's Avonds zat er weer zoo'n gezellig groepje rond de tafel van 't kleine huisje. Moeder lag nu niet in 't bed.

„Je lijkt wel tien jaar jonger,” zei tante Janna, naar moeders blijde gezicht ziende.

„Hoe kan 't ook anders,” dacht Jaap, „vader was immers op de komst, en moeder had 't zelf gezegd, 't kwam ook van den gulden.”

